

Андрій В. Садюк*

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА 2026 РІК: ТЕНДЕНЦІЇ, РИЗИКИ ТА СТРАТЕГІЇ СТІЙКОСТІ

У статті здійснено комплексний аналіз прогнозів макроекономічного розвитку України на 2026 рік в умовах триваючої війни з Росією, енергетичної кризи та геополітичної нестабільності. Обґрунтовано ключову роль зовнішньої допомоги у підтримці макрофінансової стабільності, а також вплив структурних факторів, таких як дефіцит робочої сили, руйнування інфраструктури та інфляційні процеси, на економічні показники. На основі даних Національного банку України, Міжнародного валютного фонду, Світового банку та незалежних аналітичних центрів проаналізовано прогнози зростання ВВП та інфляції. Виявлено ключові тенденції: уповільнення зростання ВВП через енергетичні атаки, сповільнення інфляції за умови стабільної монетарної політики. Розкрито основні ризики, включаючи залежність від допомоги, демографічну кризу та глобальну рецесію. Узагальнено адаптаційні стратегії: диверсифікацію енергетики, реформи ринку праці, фіскальну консолідацію та посилення своінтеграції. Сформовано концептуальний підхід до стійкого розвитку, що поєднує сценарне планування, ризик-менеджмент та інвестиції в людський капітал. Запропоновано рекомендації для державної політики та бізнесу, спрямовані на мінімізацію вразливостей, забезпечення зростання та підготовку до післявоєнного відновлення.

Ключові слова: макроекономіка, прогноз зростання ВВП, інфляція, енергетична криза, зовнішня допомога, економічна стійкість, Україна.

Формл. 1. Табл. 4. Літ. 11.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-296-124-130

Andriy Sadyuk

MACROECONOMIC FORECAST FOR UKRAINE IN 2026: TRENDS, RISKS AND RESILIENCE STRATEGIES

The article provides a comprehensive analysis of macroeconomic forecasts for Ukraine in 2026 amid the ongoing war with Russia, energy crisis and geopolitical instability. It substantiates the key role of external assistance in maintaining macrofinancial stability, as well as the impact of structural factors such as labor shortages, infrastructure destruction and inflationary processes on economic indicators. Based on data from the National Bank of Ukraine, the International Monetary Fund, the World Bank and independent analytical centers, forecasts for GDP growth and inflation are analyzed. Key trends are identified: a slowdown in GDP growth due to energy attacks, a slowdown in inflation under stable monetary policy. The main risks are revealed, including dependence on aid, demographic crisis and global recession. Adaptive strategies are summarized: diversification of energy, labor market reforms, fiscal consolidation and strengthening of European integration. A conceptual approach to sustainable development is formed, combining scenario planning, risk management and investment in human capital. Recommendations for public policy and business are proposed, aimed at minimizing vulnerabilities, ensuring growth and preparing for post-war recovery.

Keywords: macroeconomics, GDP growth forecast, inflation, energy crisis, external assistance, economic resilience, Ukraine.

Peer-reviewed, approved and placed: 09.02.2026

* National Academy of Management. Ukraine.

Постановка проблеми. У 2026 році макроекономіка України продовжує перебувати під впливом повномасштабної війни з Росією, яка триває вже п'ятий рік. Руйнування інфраструктури, особливо енергетичної, призвели до значних обмежень виробничої активності [4]. Зовнішня допомога від ЄС, США та МВФ залишається ключовим фактором стабільності [3]. Демографічна криза та міграція населення обмежують потенціал зростання [9]. Глобальні фактори, зокрема уповільнення світової економіки, додають зовнішніх ризиків [11]. У цих умовах актуалізується необхідність комплексного прогнозування макроекономічних індикаторів, оцінки ризиків та формування стратегій стійкості для підготовки до післявоєнного відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика макроекономічного розвитку України в умовах війни активно обговорюється в сучасних наукових працях. Національний банк України у своєму Інфляційному звіті за січень 2026 року прогнозує зростання ВВП на 1,8 %, корегуючи попередні оцінки вниз через енергетичні атаки, та інфляцію на рівні 7,5 %, з акцентом на монетарну політику для контролю цін [4]. Український інститут майбутнього у прогнозі на 2026 рік передбачає зростання ВВП на 1,2 % за умови продовження війни, наголошуючи на демографічній кризі як бар'єрі [9]. Центр економічної стратегії прогнозує зростання ВВП на 2,4 % (медіана незалежних експертів) [7]. МВФ більш оптимістичний: зростання 4,5 % та інфляція 7,6 %, з фокусом на реформи для ЄС-інтеграції [8]. Світовий банк прогнозує зростання 2 % у 2026 році, з ризиком скорочення через боргові навантаження [11]. Віденський інститут міжнародних економічних досліджень (WIIW) прогнозує зростання 2,5 % [10]. Розбіжності в прогнозах пояснюються різними припущеннями щодо тривалості конфлікту та обсягів допомоги. Література також висвітлює секторальні аспекти: агросектор страждає від логістичних проблем [1], промисловість – від енергетичних втрат [6], а послуги – від міграції [2; 5]. Разом з тим, недостатньо систематизовано моделі адаптації в умовах війни та євроінтеграції, що обумовлює потребу в комплексному аналізі.

Мета дослідження полягає в узагальненні сучасних тенденцій макроекономічного розвитку України на 2026 рік в умовах війни та євроінтеграції, оцінці ключових викликів і напрямів структурних змін, а також у формуванні пропозицій щодо підвищення стійкості та ефективності економіки на основі переходу до диверсифікованої моделі зростання. Досягнення мети передбачає вирішення таких завдань: проаналізувати динаміку зростання ВВП та інфляції до та після енергетичних атак; виявити вплив воєнних ризиків та логістичних обмежень; узагальнити адаптаційні стратегії; запропонувати концептуальну модель стійкого розвитку з елементами сценарного планування. **Методи:** системно-аналітичний, статистичний, порівняльний, сценарний аналіз. **Обмеження:** висока невизначеність через геополітику, дані базуються на прогнозах станом на лютий 2026 року.

Основні результати дослідження. До початку масованих енергетичних атак у 2025 році економіка України демонструвала ознаки помірного відновлення

після шоків попередніх років. За оцінками Центру економічної стратегії, зростання реального ВВП за підсумками 2025 року склало 2,9 %, а рівень інфляції (ІСЦ) стабілізувався на позначці близько 8 % [7]. Однак інтенсивні удари по енергетичній інфраструктурі призвели до значних обмежень виробничої активності [4]. У результаті Національний банк України здійснив корекцію макроекономічного прогнозу на 2026 рік, знизивши оцінку зростання реального ВВП з попередніх 2,0 % до 1,8 % [4]. Ця корекція відображає вплив масштабних руйнувань енергосектору та пов'язаних з цим обмежень виробничого потенціалу.

Структура економіки України зберігає домінування сектору послуг, промисловості та агросектору, який забезпечує значну частку експорту [11]. Географічна орієнтація торгівлі залишається змішаною, проте логістичні ризики посилюють залежність від альтернативних транспортних коридорів [2].

Вразливі елементи економічної моделі включають високу залежність від зовнішньої допомоги, концентрацію енергетичного сектору на вугіллі та атомній енергетиці, а також недостатній рівень диверсифікації експорту. Повномасштабна війна суттєво прискорила структурні зрушення. За оцінками МВФ, виробництво зернових та експорт агропродукції суттєво скоротилися [8].

Детальний аналіз ключових макроекономічних показників свідчить про те, що зростання реального ВВП у 2026 році очікується на рівні 1,8–2,5 % за базовим сценарієм [4; 7; 11]. Це зростання підтримується інвестиціями в оборону та відбудову, але суттєво стримується енергетичними обмеженнями [4].

Для порівняння прогнозів зростання реального ВВП на 2026 рік від ключових джерел доцільно навести наступну таблицю (лише підтверджені дані):

Таблиця 1. Прогнози зростання реального ВВП на 2026 рік від ключових джерел, складено на основі даних: [4; 7; 8; 9; 10; 11]

Джерело	Прогноз зростання ВВП 2026 (%)
НБУ	1.8
МВФ	4.5
CES	2.4
World Bank	2.0
UIF	1.2
WIIW	2.5

Таблиця демонструє суттєві розбіжності в оцінках: найбільш консервативний прогноз дає Український інститут майбутнього (1,2 % зростання ВВП у сценарії продовження війни), найбільш оптимістичний — МВФ (4,5 %), тоді як НБУ займає середню позицію (1,8 %). Це свідчить про очікуване помірне відновлення, але з високою невизначеністю через воєнні та енергетичні ризики.

Інфляційні процеси залишаються одним із ключових індикаторів макроекономічної стабільності. За прогнозом Національного банку України, інфляція (ІСЦ) сповільниться до 7,5 % наприкінці 2026 року [4]. Національний банк планує утримувати облікову ставку на рівні 15–16 %, щоб контролювати ціновий тиск [4].

Для ілюстрації динаміки інфляції та її прогнозу на 2026–2028 роки доцільно навести наступні таблиці з ключовими значеннями з Інфляційного звіту НБУ:

Таблиця 2. Динаміка індексу споживчих цін (ІСЦ) та інфляційні цілі, % р/р., складено за даними НБУ, січень 2026 [4, с. 4]

Період	ІСЦ (фактичний/прогноз)	Цільовий діапазон	Ціль (5 %)	Коментар
2022–2023	Пік до 26–27 %	4–6 %	5 %	Пікові значення через війну
2024	~10–12 %	4–6 %	5 %	Зниження після піку
2025	~8 %	4–6 %	5 %	Стабілізація
2026	7,5 % (прогноз)	4–6 %	5 %	Прогнозоване сповільнення
2027	~6–7 % (прогноз)	4–6 %	5 %	Наближення до цілі
2028 (IV кв.)	~5 % (прогноз)	4–6 %	5 %	Досягнення цілі

Таблиця 3. Темпи зростання реального ВВП, % р/р (фактичні та прогнозні значення), складено за даними НБУ, січень 2026 [4, с. 22]

Рік/Період	Фактичне зростання (ДССУ/НБУ)	Попередній прогноз НБУ	Оновлений прогноз НБУ (січень 2026)	Коментар
2024	3,2 %*	2,9 %	3,2 %*	Перегляд ДССУ
2025	~2–3 % (оцінка)	—	~2 %	Стабілізація
2026	—	2,0 %	1,8 %	Корекція вниз через енергетику
2027	—	—	2,8 %	Поступове прискорення
2028	—	—	3,7 %	Прогнозоване відновлення
* Перегляд оцінки ДССУ з 2,9 % до 3,2 %.				

Таблиця 4. Розрив між фактичним та потенційним ВВП, % потенційного ВВП, складено даними НБУ, січень 2026 [4, с. 22]

Рік/Період	Розрив ВВП (% потенційного)	Коментар
2020–2021	–2 % до +2 %	Волатильність через пандемію та війну
2022–2023	–6 % до –8 %	Глибокий спад через повномасштабне вторгнення
2024	~0 %	Повернення до потенційного рівня
2025	~0 %	Стабілізація біля потенційного рівня
2026	~0 % (прогноз)	Відсутність значного проінфляційного тиску
2027–2028	–0,5 % до 0 % (прогноз)	Робота економіки біля потенційного рівня

Таблиці 2–4 демонструють стійке зниження інфляції до цільового діапазону, корекцію прогнозу зростання ВВП вниз у 2026 році через енергетичні обмеження та повернення економіки до потенційного рівня без значного проінфляційного тиску.

Динаміка зростання ВВП та розриву ВВП, представлена в таблицях 3 та 4, дозволяє будувати сценарний аналіз, використовуючи наступну залежність:

$$\Delta GDP_{\{2026\}} = \Delta GDP_{\{base\}} + \beta_1 \cdot \Delta Energy_deficit + \beta_2 \cdot \Delta Aid_share + \varepsilon$$

де $\beta_1 < 0$ відображає негативний вплив енергетичного дефіциту, а $\beta_2 > 0$ — позитивний ефект зовнішньої допомоги.

Адаптаційні стратегії економіки включають комплекс заходів, спрямованих на зменшення вразливості до воєнних та зовнішніх шоків. Насамперед це диверсифікація джерел енергії — перехід від залежності від вугілля та атомної генерації до розвитку відновлювальних джерел і децентралізованих систем постачання, що дозволить мінімізувати втрати від цілеспрямованих атак на інфраструктуру [11]. Реформування ринку праці передбачає стимулювання повернення мігрантів через програми соціальної підтримки, перекваліфікацію та створення робочих місць у відновлювальних секторах, що допоможе подолати дефіцит кваліфікованої робочої сили та підвищити продуктивність [3]. Посилення фіскальної дисципліни включає скорочення неефективних видатків, підвищення ефективності податкового адміністрування та поступове зменшення дефіциту бюджету, що є необхідною умовою для зниження боргового навантаження та збереження довіри донорів [4]. Розвиток експорту високотехнологічних послуг (ІТ, цифрові рішення) та переробленої агропродукції дозволить перейти від сировинної моделі до моделі з вищою доданою вартістю, зменшивши залежність від волатильних сировинних ринків та логістичних ризиків [11]. Інтеграція до європейського ринку залишається ключовим драйвером довгострокового зростання, оскільки доступ до єдиного ринку ЄС відкриває нові можливості для експорту, залучення інвестицій та впровадження європейських стандартів [11].

Концептуальний підхід до забезпечення стійкості передбачає системний перехід від сировинної до переробної моделі економіки, формування «портфеля логістичних стратегій» (комбінація морських, дунайських, залізничних та автомобільних маршрутів з резервними варіантами), а також інтеграцію ризик-орієнтованого управління в усі сфери діяльності — від стратегічного планування на рівні держави до операційного менеджменту підприємств. Такий підхід дозволяє не лише реагувати на поточні шоки, але й будувати довгострокову резиліентність економіки в умовах невизначеності.

Висновки. Макроекономіка України у 2026 році характеризуватиметься помірним відновленням з високим рівнем невизначеності через триваючу війну, енергетичну кризу та зовнішні ризики. Прогнози зростання реального ВВП коливаються від 1,2 % [9] до 4,5 % [8], з найбільш реалістичними оцінками НБУ на рівні 1,8 % [4]. Інфляція, за прогнозом НБУ, сповільниться до 7,5 % наприкінці року за умови збереження жорсткої монетарної політики [4].

Основні ризики пов'язані з енергетичними обмеженнями, демографічною кризою та залежністю від зовнішньої допомоги. Для підвищення стійкості необхідні: диверсифікація енергетики, реформи ринку праці, фіскальна консолідація та прискорення євроінтеграції. Концептуальний підхід до стійкого розвитку має поєднувати сценарне планування, ризик-менеджмент та інвестиції в людський капітал. Подальші дослідження мають фокусуватися на сценаріях післявоєнного відновлення та кількісній оцінці ефективності адаптаційних стратегій.

1. Коваленко А. В. Роль логістики для руху агропродукції в Україні. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2024. Вип. 40. С. 418–426. DOI: 10.5281/zenodo.11477007
2. Київська школа економіки. Вплив війни на стан аграрної галузі в Україні. 2023. URL: <https://economics.org.ua/images/Analitika-agro-sector2023.pdf>
3. Київська школа економіки. Ukraine macroeconomic handbook. 2026. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2026/01/KSE-Institute_UA_Macro_Handbook_Q1_2026.pdf
4. Національний банк України. Інфляційний звіт (січень 2026 р.). 2026. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2026-Q1.pdf
5. Пищуліна О., Юрчишин В., Стецюк П., Міщенко М. Вплив міграційних процесів на перебіг повоєнного відновлення України, міграційну політику ЄС та країн Східного партнерства : аналітична доповідь / за ред. Ю. Якименка. Київ : Разумков Центр, 2023. 128 с. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2023/10/25/2023-Pyshchulina-MIGRACIA.pdf>
6. Янчук А. Державна промислова політика України в умовах війни: виклики та пріоритети. Studenckie Prace Prawnicze, Administratywistyczne i Ekonomiczne. 2024. Vol. 45. С. 87–101. URL: https://repozytorium.uni.wroc.pl/Content/141421/PDF/07_A_Yanchuk_Derzavna_promislova_politika_Ukraini_v_umovah_vijni_vikliki_ta_prioriteti.pdf
7. Centre for Economic Strategy. Macroeconomic forecast 2026. 2025. URL: <https://ces.org.ua/en/macroeconomic-forecast-2026-1>
8. International Monetary Fund. Ukraine and the IMF. 2023. URL: <https://www.imf.org/en/countries/ukr>
9. Ukrainian Institute for the Future. Macroeconomic Digest of Ukraine January 2026. 2026. URL: <https://uifuture.org/en/digests/macroeconomic-digest-of-ukraine-january-2026>
10. Vienna Institute for International Economic Studies. Winter Forecast for Eastern Europe: solid growth despite uncertainties. 2026. URL: <https://wiiw.ac.at/winter-forecast-for-eastern-europe-solid-growth-despite-uncertainties-n-715.html>
11. World Bank. Europe and Central Asia Economic Update. 2025. URL: <https://www.world-bank.org/en/region/eca/publication/europe-and-central-asia-economic-update>

-
1. Kovalenko A. V. Rol lohistyky dlia rukhu ahroproduktcii v Ukraini. Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava. Seriiia ekonomichna. Seriiia yurydychna. 2024. Vyp. 40. S. 418–426. DOI: 10.5281/zenodo.11477007
 2. Kyivska shkola ekonomiky. Vplyv viiny na stan ahrarnoi haluzi v Ukraini. 2023. URL: <https://economics.org.ua/images/Analitika-agro-sector2023.pdf>
 3. Kyivska shkola ekonomiky. Ukraine macroeconomic handbook. 2026. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2026/01/KSE-Institute_UA_Macro_Handbook_Q1_2026.pdf
 4. Natsionalnyi bank Ukrainy. Inflitsiinyi zvit (sichen 2026 r.). 2026. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2026-Q1.pdf
 5. Pyshchulina O., Yurchyshyn V., Stetsiuk P., Mishchenko M. Vplyv mihratsiinykh protsesiv na perebih povoiennoho vidnovlennia Ukrainy, mihratsiinu polityku YeS ta krain Skhidnoho partnerstva : analitychna dopovid / za red. Yu. Yakymenka. Kyiv : Razumkov Tsentr, 2023. 128 s. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2023/10/25/2023-Pyshchulina-MIGRACIA.pdf>
 6. Ianchuk A. Derzhavna promyslova polityka Ukrainy v umovakh viiny: vyklyky ta priorytety. Studenckie Prace Prawnicze, Administratywistyczne i Ekonomiczne. 2024. Vol. 45. S. 87–101. URL: https://repozytorium.uni.wroc.pl/Content/141421/PDF/07_A_Yanchuk_Derzavna_promislova_politika_Ukraini_v_umovah_vijni_vikliki_ta_prioriteti.pdf

https://repozytorium.uni.wroc.pl/Content/141421/PDF/07_A_Yanchuk_Derzavna_promislova_politika_Ukraini_v_umovah_vijni_vikliki_ta_prioriteti.pdf

7. Centre for Economic Strategy. Macroeconomic forecast 2026. 2025. URL: <https://ces.org.ua/en/macrooforecast-2026-1>

8. International Monetary Fund. Ukraine and the IMF. 2023. URL: <https://www.imf.org/en/countries/ukr>

9. Ukrainian Institute for the Future. Macroeconomic Digest of Ukraine January 2026. 2026. URL: <https://uifuture.org/en/digests/macroeconomic-digest-of-ukraine-january-2026>

10. Vienna Institute for International Economic Studies. Winter Forecast for Eastern Europe: solid growth despite uncertainties. 2026. URL: <https://wiiw.ac.at/winter-forecast-for-eastern-europe-solid-growth-despite-uncertainties-n-715.html>

11. World Bank. Europe and Central Asia Economic Update. 2025. URL: <https://www.world-bank.org/en/region/eca/publication/europe-and-central-asia-economic-update>